

Dönem : 3
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 363 e | nci ek

**Nüfus kanunu tasarısı hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı
tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen maddeler hak-
kında Millet Meclisi 30 numaralı Geçici Komisyon raporu
(M. Meclisi : 1/93; C. Senatosu : 1/50)**

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 75)

*Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 250 - 1/50*

15 . 3 . 1972

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17 . 1 . 1972 gün ve 462 sayılı yazınız :

Nüfus kanunu tasarısının, Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 14 . 3 . 1972 tarihli 41 nci Birleşiminde değiştirilerek ve açık oyla kabul edilmiş, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.
Saygılarımla.

Tekin Arıburun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Açık oy neticesi : 139

Kabul : 137
Ret : 2

Not : Değiştirilen maddeler :

Madde : 1, 37, 57, 66,

Bu tasarı Genel Kurulun 9, 14 . 3 . 1972 tarihli 39 ve 41 nci birleşimlerinde görüşülmüştür.

30 Numaralı Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi

30 Numaralı Geçici Komisyonu

Esas No. : 1/93

Karar No. : 4

24 . 4 . 1972

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 14 . 3 . 1972 tarihli 41 nci Birleşiminde değiştirilerek kabul edilmiş bulunan, Nüfus kanunu tasarısı, yapılan değişiklik sebebiyle yeniden Geçici Komisyonumuza havale buyurulmakla mezkûr tasarı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü.

Tümü üzerinde cereyan eden müzakere neticesinde, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda değiştirilerek kabul edilen, 1, 37, 57 ve 66 ncı maddeler Komisyonumuzca da uygun görülerek, değişikliklerin benimsenmesine karar verilmiştir.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı yerine

Sözcü

Eskişehir

Ş. Asbuzoğlu

Kâtip

Kütahya

A. F. Azmioğlu

Adana

A. R. Güllüoğlu

Afyon K.

H. Hamamcioğlu

Ankara

O. Alp

Eskişehir

İ. Anı

İzmir

Ş. Adalan

Kırşehir

C. Eroğlu

Sinop

H. Biçer

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

Nüfus kanunu tasarısı

KISIM — 1

Teşkilât

BÖLÜM : 1

Merkez

MADDE 1. — Nüfus işleri, İçişleri Bakanlığına bağlı ayrı bütçeli bir genel müdürlük tarafından yürütülür. Bu genel müdürlük bir genel müdür, bir müşavir ve iki genel müdür yardımcısı ile aşağıdaki şubelerden teşekkül eder.

1. Nüfus Şubesi :

Yurt dışında oturanlar da dâhil bütün vatandaşların nüfus hareketlerine ve şahsi hallerine ilişkin işlemlerle kanun, tüzük, yönetmelikle genel emirlerin hazırlanması nüfus yazımı işlerinin yürütülmesi, teftiş lâyhalarının incelenip sonuçlandırılması ve nüfus artış ve eksilişlerini gösterir istatistiklerin düzenleme ve özetlemesi ile nüfusa ait taşradan yapılacak danışmalara cevap vermekle görevlidir.

2. Vatandaşlık Şubesi :

Vatandaşlık Kanununun uygulanması, vatandaşlığa alınma, çıkma, kayıp ve çıkarılma işlemleriyle, göçmen ve mültecilerin tescil işleri, anlaşma ve protokollere uygun vatandaşlık tetkik ve tasdiki; vatandaşlık konuları ile ilgili bütün işleri görür ve anlaşmazlıkları mevzuat dairesinde çözer.

3. Arşiv Şubesi :

Aile kütüklerinin iller itibariyle ikinci nüshalarını tutar ve nüfus dairelerinden gönderilecek şahsi hal tutanaklarını kütüklerine işleyip özel yerlerinde saklar ve taşrada her hangi bir sebeple kaybolan şahsi hal ve aile kütüklerinin tasdikli örneklerini istiyen resmî makamlara ve ilgililere verir.

CUMHURİYET SENATOSUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

Nüfus kanunu tasarısı

KISIM - 1

Teşkilât

BÖLÜM : 1

Merkez

MADDE 1. — Nüfus işleri, İçişleri Bakanlığına bağlı bir Genel Müdürlük tarafından yürütülür. Bu Genel Müdürlük bir Genel Müdür, bir Müşavir ve iki Genel Müdür Yardımcısı ile aşağıdaki şubelerden teşekkül eder ve bu Genel Müdürlüğün giderleri İçişleri Bakanlığının Bütçesinin ilgili tertiplerinde ayrı olarak gösterilir.

1. Nüfus şubesi :

Yurt dışında oturanlar da dâhil bütün vatandaşların nüfus hareketlerine ve şahsi hallerine ilişkin işlemlerle kanun, tüzük, yönetmelikle genel emirlerin hazırlanması nüfus yazımı işlerinin yürütülmesi, teftiş lâyhalarının incelenip sonuçlandırılması ve nüfus artış ve eksilişlerini gösterir istatistiklerin düzenleme ve özetlemesi ile nüfusa ait taşradan yapılacak danışmalara cevap vermekle görevlidir.

2. Vatandaşlık şubesi :

Vatandaşlık Kanununun uygulanması, vatandaşlığa alınma, çıkma, kayıp ve çıkarılma işlemleriyle, göçmen ve mültecilerin tescil işleri, anlaşma ve protokollere uygun vatandaşlık tetkik ve tasdiki; vatandaşlık konuları ile ilgili bütün işleri görür ve anlaşmazlıkları mevzuat dairesinde çözer.

3. Arşiv şubesi :

Aile kütüklerinin iller itibariyle ikinci nüshalarını tutar ve nüfus dairelerinden gönderilecek şahsi hal tutanaklarını kütüklerine işleyip özel yerlerinde saklar ve taşrada her hangi bir sebeple kaybolan şahsi hal ve aile kütüklerinin tasdikli örneklerini istiyen resmî makamlara ve ilgililere verir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

4. *Personel ve Gereç Şubesi :*

Genel müdürlüğün merkez ve iller teşkilâtında çalışan memur ve hizmetlilerin bütün özlük işleriyle teşkilâtın bütçe, ayniyat, levazım ve hesap işlerini yürütür.

5. *Evrak ve Dosya Şubesi :*

Genel müdürlüğün haberleşme, dosya, evrak işleriyle diğer şubelerin çalışma konuları dışında kalan ve genel müdürlükçe verilen işleri yapar.

MADDE 37. — Sel, yer sarsıntısı, yer çöküntüsü, hava, deniz, tren trafik ve maden kazaları, yangın gibi toplu ölümler meydana getiren olaylar vali ve kaymakamın görevlendireceği memurlar tarafından incelenip, iki nüsha tutanak ile tesbit olunur. Ondan sonra olay yerindeki ölümlerin kimlikleri belirtilip her şahıs için ayrı ayrı ve örneğine uygun üçer nüsha tutanak yapılır. Birinci tutanağın bir nüshası, nüfus başmemurluğunda saklanır. Şahıslar için ayrı ayrı yapılan ölüm tutanakları da nüfus memurluğuna verilir. Tutanak yapılması mümkün olmıyan hallerde yetkili makamların ölümü bildirilen belge veya resmî yazıları ölüm tesciline yeter görülür.

MADDE 57. — Nüfus cüzdanları ancak doğum tutanağı aile kütüğüne işlendikten sonra nüfus memuru tarafından bu kayıtlara uygun olarak doldurulup kendilerine, reşidolmıyanların veli, vasi veya resmî vekillerine imza karşılığında, okur - yazar olmıyanların sağ elinin işaret parmağı cüzdan kayıt defterine bastırılmak suretiyle verilir.

Nüfus cüzdanlarının bir örneği, okul veya daire gibi resmî yerlerde çıkarılıp onaylanarak dosyalarında saklanabilirse de asılları hiçbir suretle alıkonamaz.

Nüfus cüzdanlarına her ne sebeple olursa olsun bu kanunla diğer kanunlar gerekleri dışında bir kayıt ve işaret yapılamaz. Resmî belgelerden olan nüfus cüzdanlarının sayfalarının damgalı olması ve her sayfasının aynı seri numarasını taşıması şarttır. Aile ve nüfus cüzdan-

(Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin)

4. *Personel ve gereç şubesi :*

Genel müdürlüğün merkez ve iller teşkilâtında çalışan memur ve hizmetlilerin bütün özlük işleriyle teşkilâtın bütçe, ayniyat, levazım ve hesap işlerini yürütür.

5. *Evrak ve dosya şubesi :*

Genel müdürlüğün haberleşme, dosya, evrak işleriyle diğer şubelerin çalışma konuları dışında kalan ve genel müdürlükçe verilen işleri yapar.

MADDE 37. — Sel, yer sarsıntısı, yer çöküntüsü, hava, deniz, tren trafik ve maden kazaları, yangın gibi toplu ölümler meydana getiren olaylar vali ve kaymakamın görevlendireceği memurlar tarafından incelenip, iki nüsha tutanak ile tesbit olunur. Ondan sonra olay yerindeki ölümlerin kimlikleri belirtilip her şahıs için ayrı ayrı ve örneğine uygun üçer nüsha tutanak yapılır. Birinci tutanağın bir nüshası, nüfus başmemurluğunda saklanır. Şahıslar için ayrı ayrı yapılan ölüm tutanakları da nüfus memurluğuna verilir. Tutanak yapılması mümkün olmıyan hallerde yetkili makamların ölümü bildiren belge veya resmî yazıları ölüm tesciline yeter görülür.

MADDE 57. — Nüfus cüzdanları ancak doğum tutanağı aile kütüğüne işlendikten sonra nüfus memuru tarafından bu kayıtlara uygun olarak doldurulup kendilerine, reşidolmıyanların veli, vasi veya resmî vekillerine imza karşılığında, okur - yazar olmıyanların sağ elinin işaret parmağı cüzdan kayıt defterine bastırılmak suretiyle verilir.

Nüfus cüzdanlarının bir örneği, okul veya daire gibi resmî yerlerde çıkarılıp onaylanarak dosyalarında saklanabilirse de asılları hiçbir suretle alıkonamaz.

Nüfus cüzdanlarına her ne sebeple olursa olsun bu kanunla diğer kanunlar gerekleri dışında bir kayıt ve işaret yapılamaz. Resmî belgelerden olan nüfus cüzdanlarının sayfalarının damgalı olması ve her sayfasının aynı seri numarasını taşıması şarttır. Aile ve nüfus cüzdan-

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

ları İçişleri Bakanlığınca tesbit edilecek şekil ve örneklere uygun olarak Maliye Bakanlığınca bastırılır. Ve mal sandıklarına gönderilir. Mal sandıklarınca il ve ilçe nüfus memurlarına bir defaya mahsus olmak üzere ikiyüzer adet aile ve nüfus cüzdanı parasız, mütaakıp partiler peşin para ile verilir.

MADDE 66. — Bu kanun, 62 nci maddesi gereğince nüfus yazımı yapılan illerde yazımın bitimi tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

(Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin)

ları İçişleri Bakanlığınca tesbit edilecek şekil ve örneklere uygun olarak Maliye Bakanlığınca bastırılır. Ve Maliye saymanlıklarınca gönderilir. Maliye saymanlıklarınca il ve ilçe nüfus memurlarına bir defaya mahsus olmak üzere ikiyüzer adet aile ve nüfus cüzdanı parasız, mütaakıp partiler peşin para ile verilir.

MADDE 66. — Bu kanun, 1 Eylül 1974 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

30 NUMARALI GEÇİCİ KOMİSYONUN TAVSİYELERİ

Nüfus kanunu tasarısı

KISIM — 1

Teşkilât

BÖLÜM : 1

Merkez

MADDE 1. — Cumhuriyet Senatosunun de-
ğiştirilmesi benimsenmiştir.

MADDE 2. — Kesinleşmiştir.

MADDE 3. — Kesinleşmiştir.

KISIM — 2

Anahükümler

BÖLÜM : 1

Kütüğe geçirme

MADDE 4. — Kesinleşmiştir.

MADDE 5. — Kesinleşmiştir.

MADDE 6. — Kesinleşmiştir.

MADDE 7. — Kesinleşmiştir.

MADDE 8. — Kesinleşmiştir.

MADDE 9. — Kesinleşmiştir.

MADDE 10. — Kesinleşmiştir.

MADDE 11. — Kesinleşmiştir.

MADDE 12. — Kesinleşmiştir.

MADDE 13. — Kesinleşmiştir.

MADDE 14. — Kesinleşmiştir.

MADDE 15. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM : 2

Doğumlar

MADDE 16. — Kesinleşmiştir.

MADDE 17. — Kesinleşmiştir.

MADDE 18. — Kesinleşmiştir.

MADDE 19. — Kesinleşmiştir.

MADDE 20. — Kesinleşmiştir.

MADDE 21. — Kesinleşmiştir.

MADDE 22. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM : 3

Evlencmeler

MADDE 23. — Kesinleşmiştir.

MADDE 24. — Kesinleşmiştir.

MADDE 25. — Kesinleşmiştir.

MADDE 26. — Kesinleşmiştir.

MADDE 27. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM : 4

Yer değiştirme

MADDE 28. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM : 5

Evlât edinme ve tanıma

MADDE 29. — Kesinleşmiştir.

MADDE 30. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM : 6

Boşanmalar

MADDE 31. — Kesinleşmiştir.

MADDE 32. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM : 7

Ölümler

MADDE 33. — Kesinleşmiştir.

MADDE 34. — Kesinleşmiştir.

MADDE 35. — Kesinleşmiştir.

MADDE 36. — Kesinleşmiştir.

MADDE 37. — Cumhuriyet Senatosunun de-
ğiştirilmesi benimsenmiştir.

MADDE 38. — Kesinleşmiştir.

MADDE 39. — Kesinleşmiştir.

MADDE 40. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM : 8

Aile kütükleri

MADDE 41. — Kesinleşmiştir.

MADDE 42. — Kesinleşmiştir.

MADDE 43. — Kesinleşmiştir.

MADDE 44. — Kesinleşmiştir.

MADDE 45. — Kesinleşmiştir.

(30 Numaralı Geçici Komisyonun tavsiyeleri)

BÖLÜM : 9

Kayıt düzeltmeleri

MADDE 46. — Kesinleşmiştir.

MADDE 47. — Kesinleşmiştir.

MADDE 48. — Kesinleşmiştir.

KISIM — 3

İdare

BÖLÜM : 1

Yükümlülük

MADDE 49. — Kesinleşmiştir.

MADDE 50. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM : 2

Teftiş ve denetleme

MADDE 51. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM : 3

Ceza hükümleri

MADDE 52. — Kesinleşmiştir.

MADDE 53. — Kesinleşmiştir.

MADDE 54. — Kesinleşmiştir.

BÖLÜM : 4

Türlü hükümler

MADDE 55. — Kesinleşmiştir.

MADDE 56. — Kesinleşmiştir.

MADDE 57. — Cumhuriyet Senatosunun değiştirisi benimsenmiştir.

MADDE 58. — Kesinleşmiştir.

MADDE 59. — Kesinleşmiştir.

MADDE 60. — Kesinleşmiştir.

MADDE 61. — Kesinleşmiştir.

MADDE 62. — Kesinleşmiştir.

MADDE 63. — Kesinleşmiştir.

MADDE 64. — Kesinleşmiştir.

MADDE 65. — Kesinleşmiştir.

MADDE 66. — Cumhuriyet Senatosunun değiştirisi benimsenmiştir.

MADDE 67. — Kesinleşmiştir.

